

DECYZJA

o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 775) oraz art. 71 ust. 2 pkt. 2, art. 75 ust. 1 pkt. 1 lit. „j” oraz art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z 2 stycznia 2024 r. Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. działającej przez pełnomocnika w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

orzekam

stwierdzić brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach zmiany koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy”.

Uzasadnienie

Wnioskiem z 2 stycznia 2024 r. Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. działająca przez pełnomocnika, wystąpiła do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach zmiany koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy”.

Do wniosku o wydanie decyzji nie załączono wszystkich dokumentów wymaganych przepisami art. 74 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), dalej ustawa ooś.

Tutejszy organ pismem z 15 stycznia 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.1 wezwał pełnomocnika inwestora do uzupełnienia wniosku o braki formalne.

Pełnomocnik przy piśmie z 1 lutego 2024 r. uzupełnił brakujące dokumenty. Pismem z 12 lutego 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.2 organ ponownie wezwał pełnomocnika o wyjaśnienie kwalifikacji przedsięwzięcia.

Pismem z 26 lutego 2024 r. pełnomocnik inwestora przedłożył stosowne wyjaśnienia, tut. organ uznał je za wystarczające i obwieszczeniem z 7 marca 2024 r. znak:

WOOŚ.420.1.2024.KMJ.3 zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie.

Jednocześnie w ww. piśmie z 26 lutego 2024 r. pełnomocnik wystąpił o zmianę nazwy przedsięwzięcia z „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Makoszowy”” na „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy”.

O wszystkich czynnościach tut. organu strony były zawiadamiane poprzez obwieszczenia umieszczane na tablicy ogłoszeń i BIP organu oraz zgodnie z art. 74 ust. 3aa ustawy ooś powiadomiony został równocześnie wójt, burmistrz i prezydent miasta gminy właściwej ze względu na obszar, o którym mowa w ust. 3a ww. ustawy. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania zostało przekazane do upublicznienia do gmin celem podania do wiadomości stronom w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie (Gmina Mikołów, Gmina Gierałtowice, Gmina Zabrze).

Zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś dla inwestycji strategicznych między innymi dla przedsięwzięć wymagających koncesji na wydobywanie złóż kopalin ze złóż objętych własnością górniczą do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie dołącza się wypisu i wrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wprawdzie pełnomocnik przedłożył miejscowe plany, ale biorąc pod uwagę ww. zapis nie były one brane pod uwagę.

Zgodnie z art. 80 ust. 2, 2a i 3 ustawy o udostępnianiu informacji, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Jednocześnie w ww. przepisie ustawodawca wskazał, że nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla przedsięwzięć wymagających wydobywania złóż kopalin ze złóż objętych własnością górniczą (inwestycja strategiczna). Wobec powyższego wydanie niniejszej decyzji nie jest uzależnione od stwierdzenia zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na wydobywaniu węgla kamiennego w ilości nie przekraczającej 1000 Mg/rok w celu zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń.

Wydobywanie kopalin ze złoża metodą podziemną inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. b lub metodą otworów wiertniczych inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 24 zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 41 lit a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), kwalifikuje do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. „j” ustawy ooś, dla „przedsięwzięć polegających na poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin lub na wydobywaniu kopalin ze złóż, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, prowadzonych na podstawie koncesji” na terenie województwa śląskiego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, jest organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie.

Na podstawie przedłożonych dokumentów wyznaczono krąg stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 74 ust. 3a ustawy ooś, stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantie zaproponowanym przez wnioskodawcę. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu,
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Obszar oddziaływania przedsięwzięcia został wyznaczony na podstawie terenu realizacji przedsięwzięcia (obszar obowiązującej koncesji nr 115/94 wraz z obszarem do poszerzenia). Tutejszy organ uznał obszar potencjalnego oddziaływania jako obszar znajdujący się w odległości 100 metrów od granic terenu realizacji przedsięwzięcia.

Mając na uwadze powyższe jako strony przedmiotowego postępowania uznano podmioty posiadające prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze objętym koncesją wraz z poszerzeniem.

Ponieważ decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest wymagana przed uzyskaniem decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze wymienionej w art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś, zatem zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt. 2 ustawy ooś, nie jest wymagana opinia państwowego inspektora sanitarnego.

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy ooś, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, pismem z 7 marca 2024 r. znak: WOOŚ.420.1.2024.KMJ.5 r. wystąpił o opinię organu właściwego w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie pismem z 19 marca 2024 r. znak: CG.ZZŚ.4901.36.2024.TM wystąpił do organu o określenie czy realizowane przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziaływujących na środowisko. Pismem z 22 marca 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.6 udzielono odpowiedzi na ww. pismo wskazując, że inwestycja została zakwalifikowana do przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko. Pismem z 8 kwietnia 2024 r. znak CG.ZZŚ.4901.36.2024.TM organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych wezwał do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia (wezwanie tut. organu z 15 kwietnia 2025 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.7). Pismem z 23 kwietnia 2024 r. pełnomocnik przedstawił wyjaśnienia, które następnie pismem z 26 kwietnia 2024 r. zostały przekazane do Zarządu Zlewni w Gliwicach PGW WP.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wyraził opinię (z 14 maja 2024 r. znak CG.ZZŚ.1.4901.36.TM), że nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia oraz nałożył warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia. W niniejszej decyzji nie uwzględniono warunków wynikających z ww. opinii, z uwagi na fakt, że są zbyt ogólnie sformułowane, co nie pozwala na skuteczne

ich wyegzekwowanie. Jednocześnie należy podkreślić, że warunki dotyczące postępowania z odpadami na etapie realizacji przedsięwzięcia oraz kontrola używanego sprzętu określają przepisy szczegółowe m.in. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1587) w tym rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy, Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596 z późn. zm.). Decyzja administracyjna nie może powielać obowiązków które na inwestora nakładają przepisy prawa, ponieważ obowiązują go one bez względu na to, czy wydawana jest decyzja czy też nie.

Warunek Dyrektora Zarządu Zlewni w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie dot. zachowania aktualnego odwodnienia górotworu, aby nie doprowadzić do pogłębienia istniejącego słabego stanu ilościowego jednolitej części wód podziemnej oraz dążyć do jego odwadniania na jak najniższym poziomie tutaj organ przeanalizował, ale ze względu na zbyt ogólny charakter nie ujął w niniejszej decyzji. W uzupełnieniu wskazano, że realizacja planowanego przedsięwzięcia nie wpłynie na zwiększenie dopływu wód podziemnych oraz ilości odpompowywanych wód. Ponadto, przedsięwzięcie związane z wydobywaniem kopaliny w ilości nie większej niż 1000 ton/rok w pomijalny sposób będzie związane z odprowadzaniem wód. Odpompowywanie wód kopalnianych dotyczy już wyeksploatowanej części złoża.

Ponadto w decyzji nie uwzględniono warunku z opinii organu właściwego w sprawach ocen wodnoprawnych dot. jakości i ilości odprowadzanych wód kopalnianych ze względu na zbyt ogólny charakter. Zgodnie z załączoną dokumentacją ujmowane w ramach przedsięwzięcia wody dołowe będą odpompowywane do znajdującego się poza projektowanym obszarem górniczym systemu odwadniania po zlikwidowanej części KWK „Makoszowy”, która stanowi pompownię stacjonarną zabezpieczającą kopalnię sąsiednie. Odprowadzanie wód dołowych do odbiornika powierzchniowego, jakim jest ciek Czarniawka odbywać się będzie poprzez istniejący wylot w km 2+400, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Marszałka Województwa Śląskiego z 28 grudnia 2015 r. znak OS.WS.7322.159.20215. Zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia odprowadzane do środowiska wody z odwodnienia zakładu górniczego KWK „Makoszowy” spełniają wartości dopuszczalne wskazane w posiadanym pozwoleniu wodnoprawnym: zawiesiny ogólne – 35 mg/l i poniżej; chlorki – 15 000 mg/l i poniżej oraz siarczany – 1 600 mg/l i poniżej. Ponadto w przekazanym uzupełnieniu z 23 kwietnia 2024 r. wskazano, że realizacja planowanego przedsięwzięcia nie wpłynie na ilości odpompowywanych wód, jednocześnie nie przewiduje się również pogorszenia jakości odprowadzanych wód kopalnianych do wód powierzchniowych.

Pismem z 11 czerwca 2024 r. pełnomocnik inwestora złożył wniosek o ponowną zmianę nazwy przedsięwzięcia oraz skorygowaniu nieścisłości w transformacji współrzędnych projektowanego Obszaru Górniczego „Makoszowy II” w ramach prowadzonego postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Makoszowy” w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy” na nową nazwę „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach zmiany koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie

węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy".

W trakcie prowadzonego postępowania wnioskiem z 12 maja 2024 r. Stowarzyszenie na rzecz Poszkodowanych przez Zakłady Górnicze z siedzibą w Przyszowicach (dalej zwane Stowarzyszeniem) zgłosiło chęć udziału na prawach strony z art. 44 ustawy ooś, przedkładając status Stowarzyszenia oraz aktualny odpis KRS wraz z uzasadnieniem wystąpienia. Pismem z 22 maja 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.8 Tut. organ wystąpił do Stowarzyszenia o wskazanie interesu społecznego przemawiającego za udziałem na prawach strony w przedmiotowym postępowaniu. Jednocześnie organ wyjaśnił, że analizowane są dokumenty w celu stwierdzenia czy przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Wobec powyższego nie ma zastosowania art. 44 ust. 1 ww. ustawy ooś, a wniosek Stowarzyszenia na rzecz Poszkodowanych przez Zakłady Górnicze może być rozpatrzony w oparciu o art. 31 § 1 Kpa mówiący, że organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania i dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

Pismem z 2 czerwca 2024 r., Stowarzyszenie przedstawiło i uzasadniło interes społeczny, jaki przemawia za dopuszczeniem go do udziału w postępowaniu na prawach strony wskazując, iż reprezentuje interesy lokalnej społeczności narażonej na negatywne skutki planowanego rozszerzenia obszaru górniczego Makoszowy II.

Postanowieniem z 13 sierpnia 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.16 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach odmówił dopuszczenia na prawach strony Stowarzyszenia na rzecz Poszkodowanych przez Zakłady Górnicze, z siedzibą w Przyszowicach do udziału w przedmiotowym postępowaniu wynikającym z art. 44 ustawy ooś. Jednocześnie postanowieniem z 13 sierpnia 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.17 dopuścił ww. Stowarzyszenie na prawach strony do udziału w przedmiotowym postępowaniu wynikającym z art. 31 § 2 ustawy Kpa.

Pismem z 4 września 2024 r. Stowarzyszenie na rzecz Poszkodowanych przez Zakłady Górnicze złożyło zażalenie na postanowienie z 13 sierpnia 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.16. Postanowienie z 27 grudnia 2024 r. DOOŚ-WDŚII.420.25.2024.AFI.2 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska utrzymał w mocy postanowienie organu pierwszej instancji.

Pismami z 2 czerwca 2024 r., 9 sierpnia 2024 r. oraz 1 marca 2025 r. Stowarzyszenie na rzecz Poszkodowanych przez Zakłady Górnicze złożyło uwagi w następującym zakresie: konieczności przeprowadzenia procedury związanej z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ze względu na zrzut wód kopalnianych do naturalnych cieków, wykonania raportu oddziaływania na środowisko w związku z tym, że poprzednia koncesja nie była poprzedzona oceną oddziaływania na środowisko (rok 1994).

Zdaniem tut. organu poprzednia koncesja z 1994 r. została wydana na podstawie przepisów obowiązujących na czas jej wydania i prowadzenie niniejszego postępowania nie może być zależne od tego czy w latach 90-tych została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko. Ponadto obecnie prowadzone jest postępowanie dla zlikwidowanej już Kopalni „Makoszowy” i ma na celu zabezpieczenie funkcjonujących jeszcze kopalni sąsiednich. W latach 90-tych wydawana koncesja obejmowała wydobywanie węgla kamiennego z Kopalni „Makoszowy”, natomiast obecnie wydobywanie na poziomie 1000 Mg/rocznie i przemieszczanie

tego urobku wewnątrz górotworu ma jedynie za zadanie zabezpieczenie przed zagrożeniem gazowym, wodnym i pożarowym czynnych kopalni. Odpompowywanie wód dołowych ma również za zadanie zabezpieczenie sąsiednich kopalń przed zalaniem i w związku z tym nie ma możliwości jego zaprzestania, bo grozi to bezpośrednio życiu i zdrowiu zatrudnionych pracowników kopalń.

Natomiast w zakresie zrzutu wód kopalnianych do cieków naturalnych i związanej z tym konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zdaniem Tut. organu nie zachodzi taka konieczność ze względu na utrzymanie na dotychczasowym poziomie zrzutu wód kopalnianych oraz na to, że dokonywany jest on na podstawie posiadanego pozwolenia wodnoprawnego. Jednocześnie potwierdził to również organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych w opinii z 14 maja 2024 r. który wskazał, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, argumentując to, że realizacja inwestycji nie powinna wpłynąć na pogłębienie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych o których jest mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, a ustanowionych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 poz. 335).

W trakcie prowadzonego postępowania osoby fizyczne wystąpiły z wnioskiem o udostępnienie akt sprawy oraz uznania za stronę, przekazując jednocześnie dokumenty potwierdzające, że są właścicielami nieruchomości znajdujących się w granicach realizacji przedsięwzięcia. W odpowiedzi na ww. pisma RDOŚ informował strony o możliwości zapoznania się ze zgromadzonymi dokumentami w siedzibie organu oraz że z mocy prawa stały się stronami postępowania, gdyż są właścicielami działek znajdującymi się w miejscu realizacji przedsięwzięcia.

Pismem z 29 sierpnia 2024 r. znak 3014-6.Pa.21.2024 Prokuratur Okręgowej w Gliwicach na podstawie art. 69 § 1 ustawy z 28 stycznia 2016 r. prawo o prokuraturze (Dz. U. 2024.390) wystąpił o przekazanie dokumentów związanych z prowadzonym postępowaniem zmierzającym do wydania niniejszej decyzji. Pismem z 9 września 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.20 przekazano akta do ww. Prokuratury wraz z wyrażeniem zgody na wykonanie kopii ww. dokumentów.

Pismem z 17 września 2024 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KMJ.22 Tut. organ wystąpił do Prokuratury o zwrot dokumentów w związku z koniecznością przekazania ich wraz z zażaleniem do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Przy piśmie z 16 września 2024 r. znak 3014-6.Pa.22.2024 przekazano akta sprawy. Powołując się na art. 183 § 1 kpa Prokurator Prokuratury Okręgowej w Gliwicach zgłosił udział w prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Zmiana obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach zmiany koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni Makoszowy”.

Analizując wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia i z uzupełnieniami, pod kątem uwarunkowań związanych z jego zakwalifikowaniem do nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 63 ust. 1 ww. ustawy, ustalono, że w przypadku planowanego przedsięwzięcia nie zachodzą szczegółowe uwarunkowania, które wskazywałyby na taką konieczność.

Planowane przedsięwzięcie polegało będzie na zmianie obszaru górniczego „Makoszowy II” w ramach zmiany koncesji nr 115/94 z dnia 27 lipca 1994 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża "Makoszowy" w celu utrzymania systemów zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni „Makoszowy”. Zgodnie z programem likwidacji KWK „Makoszowy” w latach 2017 – 2022, sporządzonym w oparciu o kierunkową akceptację Aneksu nr 1 do „Programu likwidacji KWK „Makoszowy” w latach 2017-2021 zaakceptowanym przez Ministra Energii pismem z dnia 7 stycznia 2019 r. (DGA.II.427.77.2018, IK:187447), jednym z podstawowych obowiązków Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. jest zabezpieczenie czynnych kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego. W związku z powyższym, na obecnym etapie likwidacji KWK „Makoszowy” nie można wykluczyć, iż w przyszłości zajdzie konieczność wykonania wyrobisk, w ramach koncesji nr 115/94, mających na celu uproszczenie modelu odwadniania lub dostosowanie go do konieczności ochrony kopalń sąsiednich (ograniczenie zbiornika wodnego). W przyszłości może zajść konieczność wykonania robót górniczych mających na celu zabezpieczenie czynnych kopalń sąsiednich przed zagrożeniem gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni „Makoszowy” przy czym ilość kopaliny odspojonej w trakcie wykonania tych robót górniczych nie przekroczy 1000 Mg rocznie. Zakres przewidywanych prac górniczych, celem zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalń („Zabrze- Bielszowice”, „Budryk”, oraz „Sośnica”), będzie ograniczał się do prac remontowych i utrzymaniowych wyrobisk oraz wykonania dodatkowych prac technicznych niezbędnych wyrobisk w przypadku konieczności uproszczenia systemu odwodnienia bądź zabezpieczenia przed zagrożeniem gazowym bądź pożarowym. W związku z realizacją przedsięwzięcia nie będzie budowana dodatkowa infrastruktura naziemna. Przedsięwzięcie nie będzie realizowane w celu przemysłowego wydobywania węgla, a jedynie w celu zabezpieczenia sąsiednich kopalń poprzez wykonanie robót górniczych.

Zakres realizacji przedsięwzięcia w całości będzie wykonywany pod ziemią, na głębokości od 300 m do 1050 m p.p.t. Wyrobiska pionowe (szyby) znajdują się poza planowanym obszarem górniczym. W przestrzeni istniejącego obszaru górniczego znajduje się sieć wyrobisk poziomych i nachylonych, które tworzą model kamienno-węglowy. Utrzymanie wyrobisk będzie wiązało się z usuwaniem zawalów i rekonstrukcji obudowy. Prowadzenie dodatkowych wyrobisk technicznych będzie realizowane przy pomocy urządzeń urabiających z zastosowaniem obudowy podatnej typu ŁP (łuków podatnych).

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska ze względu na ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów biorąc pod uwagę, że nie będzie przemieszczania odpadów poza górotwór.

Oddziaływanie projektowanych prac na powierzchnię terenu, glebę oraz faunę i florę w przedmiotowym przypadku nie będzie miało miejsca. Wszystkie roboty geologiczne wykonane będą pod powierzchnią terenu.

Przedsięwzięcie również nie wpłynie na klimat akustyczny terenów znajdujących się na powierzchni w sąsiedztwie obszaru górniczego. Pomimo, że przedsięwzięcie będzie wiązało się z wykorzystaniem urządzeń i maszyn niezbędnych do wykonania prac zabezpieczających, które będą stanowić źródła hałasu, to prace te będą wykonywane na znacznej głębokości w przestrzeni od 300 – 1050 m p.p.t. i nie będą oddziaływać na powierzchnię terenu.

Na projektowanym obszarze górniczym „Makoszowy II” głównymi źródłami mającymi znaczenie dla jakości powietrza są emisje zanieczyszczeń ze źródeł lokalnych, do których

należą paleniska domowe, kotłownie, małe zakłady produkcyjno-usługowe oraz szlaki komunikacyjne. W obrębie ww. obszaru nie występuje infrastruktura górnicza powodująca emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Głównym zadaniem związanym z zabezpieczeniem czynnych kopalń będzie odpompowywanie wód dołowych do znajdującego się poza projektowanym obszarem górniczym systemu odwadniania po zlikwidowanej części KWK „Makoszowy”.

Odprowadzanie wód dołowych do odbiornika powierzchniowego odbywa się na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Marszałka Województwa Śląskiego. Zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia, wody dołowe odprowadzane do cieków powierzchniowych, a pochodzące głównie z poziomów głębszych, nie są ciekłym odpadem promieniotwórczym i nie stanowią zagrożenia radiologicznego dla środowiska.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział w Zabrze KWK „Makoszowy” z siedzibą w Zabrzu posiada ważne pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, polegające na wprowadzaniu podczyszczonych w osadniku wód pochodzących z odwodnienia zakładu górniczego KWK „Makoszowy”, poprzez istniejący wylot do potoku Czarniawka w km 2+400, w ilości:

- $Q_{\max h} = 150,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- $Q_{\text{śr.d}} = 3\,238,8 \text{ m}^3/\text{d}$,
- $Q_{\max \text{rok}} = 1\,314\,000 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Zgodnie z pismem z 23 kwietnia 2024 r. pełnomocnika inwestora, w związku z planowanym wykonaniem dodatkowych wyrobisk technicznych, nie przewiduje się zwiększenia dopływu wód podziemnych oraz zwiększenia ilości odpompowywanych wód. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na stan chemiczny odprowadzanych wód kopalnianych do wód powierzchniowych. Od momentu zakończenia eksploatacji w dniu 1 stycznia 2017 r. ilość wody dopływająca do wyrobisk zlikwidowanej kopalni „Makoszowy” uległa zmniejszeniu (pismo pełnomocnika z 23 kwietnia 2024 r.).

Przedsięwzięcie jest zlokalizowane w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): Kłodnica od Promnej do zb. Dzierżno Duże (RW6000061165739), Kłodnica od źródeł do Promnej (RW600006116159) i Jasienica (RW60000644785) posiadających status silnie zmienionych części wód. Stan wszystkich JCWP, zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 poz. 335), oceniony został jako zły, natomiast ze względu na zidentyfikowane w zlewni presje, zostały uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Ponadto planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie GW6000129 znajdującej się w regionie wodnym Górnej Odry, posiadającą dobry stan chemiczny oraz słaby stan ilościowy w związku, z czym stan ogólny tej jednolitej części wód został oceniony jako słaby. Jednolita część wód podziemnych uznana została za zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych ze względu na zidentyfikowaną presję obszarową rozproszoną, związaną z rolnictwem i gospodarką komunalną oraz presję związaną z poborem wód podziemnych na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych. Utrzymanie pompowania wód kopalnianych w związku z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich na stałym poziomie (lub z tendencją do zmniejszania odpompowywania wód kopalnianych) oraz zdaniem organu właściwego w sprawach ocen wodnoprawnych nie spowoduje pogorszenia aktualnego stanu JCW. Teren inwestycji znajduje się poza zasięgiem zbiorników wód podziemnych.

W ocenie tutejszego organu biorąc pod uwagę stanowisko Dyrektora Zarządu Zlewni w Gliwicach PGW Wody Polskie, realizacja inwestycji nie wpłynie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych o których jest mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, a ustanowionych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 poz. 335).

W świetle przedstawionych wyżej informacji dotyczących planowanych robót geologicznych, stwierdzić należy, że planowane przedsięwzięcie nie będzie źródłem znaczących oddziaływań mogących stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska.

Teren realizacji inwestycji znajduje się poza obszarami wodno-błotnymi, o płytkim zaleganiu wód podziemnych, obszarami wybrzeży, góorskimi, jeziorami, uzdrowiskami i obszarami ochrony uzdrowiskowej. Najbliżej położony obszar Natura 2000 znajduje się ok. 12,5 km od powierzchni terenu objętej inwestycją i są to Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Mając na uwadze przedmioty ochrony ww. obszarów wymienione w Standardowym Formularzu Danych i zakres przedsięwzięcia, należy wykluczyć możliwość negatywnego wpływu przedsięwzięcia na te siedliska i gatunki oraz inne objęte ochroną w ramach sieci obszarów Natura 2000.

Powyższy obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2008/25/WE z dnia 13 listopada 2007 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, a wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie (PLH240003) (Dz. U. z 2022 r., poz. 910).

Dla ww. obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Kolejną zmianę ww. zarządzenia reguluje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 roku, zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 (<https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/podziemia-tarnogorsko-bytomskie-plh240003>).

Przedmiotowa inwestycja, z uwagi na lokalizację, skalę i rodzaj nie będzie źródłem zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony, nie wpłynie na możliwość osiągnięcia celów działań ochronnych, ani nie wpłynie na realizację zaplanowanych działań ochronnych.

Ze względu na lokalizację (ok. 45 km w linii prostej od granic państwa) oraz przewidywany stopień oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko należy wykluczyć możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Planowane przedsięwzięcie - z uwagi na fakt, iż zmiana koncesji w zakresie zabezpieczenia sąsiednich czynnych kopalni nie będzie wiązała się z wprowadzaniem zanieczyszczeń do środowiska; nie spowoduje wzrostu emisji obecnie generowanych przez Zakład (między innymi w ilości oraz jakości wód kopalnianych), określonych w obowiązujących zezwoleniach - nie wpłynie w sposób istotny na obecny stan środowiska i obowiązujące standardy.

W terenie realizacji przedsięwzięcia brak jest obszarów chronionego krajobrazu, obszarów o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe i archeologiczne. W granicach złoża

na powierzchni znajdują się dwa zespoły obiektów zabytkowych wpisane do rejestru Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także 7 obiektów zabytkowych i 6 zabytków archeologicznych (osad) ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków poszczególnych gmin i miast, w granicach których projektowane jest przedmiotowe przedsięwzięcie, na które planowane zamierzenie nie będzie oddziaływać.

Biorąc pod uwagę zakres prowadzonej działalności oraz kryteria określone Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29.01.2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 poz.138) można stwierdzić, że analizowane przedsięwzięcie nie będzie źródłem takich awarii.

Biorąc pod uwagę zakres planowanego przedsięwzięcia i proponowane rozwiązania techniczne można uznać, że przy zachowaniu zasad wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze oraz podstawowych wymogów ochrony środowiska przedmiotowa inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Uwzględniając szczegółowe uwarunkowania wymienione w art. 63 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, a zwłaszcza:

- 1) rodzaj, charakterystykę i skalę przedsięwzięcia tj. wydobywanie kapaliny w ilości 1000 ton/rok nie nastąpi na powierzchnię terenu, a prace będą polegały na zabezpieczeniu czynnych wyrobisk sąsiednich,
- 2) lokalizację przedsięwzięcia poza terenami wymagającymi ochrony (realizacja inwestycji pod powierzchnią ziemi na terenie zlikwidowanej kopalni),
- 3) charakter i nieznaczną skalę oddziaływania, ograniczoną głównie do prac prowadzonych w górotworze;
- 4) inwestycja nie wiąże się z powstaniem nowych stałych źródeł emisji;
- 5) przyjęte sprawdzone rozwiązania techniczne wynikające z przepisów obowiązujących w górnictwie podziemnym;

po szczegółowej analizie przedłożonych informacji o planowanym przedsięwzięciu ustalono, że planowana inwestycja nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska i tym samym nie zachodzi konieczność szczegółowych analiz w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze powyższe i po uwzględnieniu opinii Dyrektora Zarządu Zlewni w Gliwicach PGW Wody Polskie stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz nie stwierdzono konieczności nałożenia istotnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia oraz określenia wymagań koniecznych do uwzględnienia w dokumentacji wykonawczej.

Z zachowaniem zasady czynnego udziału stron w postępowaniu, zgodnie z art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego poinformowano strony postępowania zawiadomieniem z 11 lutego 2025 r. znak WOOŚ.420.1.2024.KC.28 o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy i złożenia ewentualnych uwag.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji (art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kpa).

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona ma prawo do zrzeczenia się wniesienia odwołania składając stosowne oświadczenie tut. organowi, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 127a § 1 Kpa). Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kpa). Skutkiem zrzeczenia się odwołania jest niemożność zaskarżenia decyzji do organu odwoławczego i wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 Kpa informuję, że w przypadku wnoszenia odwołania w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
dr Mirosława Mierczyk-Sawicka
/podpisano elektronicznie/

Załącznik:

1. Charakterystyka przedsięwzięcia

Otrzymują:

1. Pani Joanna Stalmach – Pełnomocnik inwestora
32-400 Myślenice, Os. 1000-lecia 4/3
2. Skarb Państwa – Minister Klimatu i Środowiska (ePUAP)
3. Jacek Pańczyk Prokuratur Prokuratury Okręgowej w Gliwicach
6 Wydział Sądowy 44-102 Gliwice, ul. Dubois 16

WOOS a/a

Do wiadomości za pomocą ePUAP:

1. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Zarząd Zlewni w Gliwicach (znak GL.ZZŚ.1.4901.149.2023.TM)
2. Organ ochrony środowiska (art. 86 a ustawy ooś)

3. WOOS – aa.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 ze zmian.), uiszczono opłatę skarbową w wysokości 205 zł oraz 1 x 17 zł za pełnomocnictwa na konto Urzędu Miasta Katowice (gł. spec. Krystyna Czech)